

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

28

YASAMA YILI

1

SIRA SAYISI: 22

İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş'un Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi (2/38) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
<https://www.tbmm.gov.tr/yasama/komisyon-raporlari>
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi ve Listesi.....	4
• Kanun Teklifleri Yenileme Tezkeresi.....	13
• 2/38 Esas Numaralı Kanun Teklifinin	
- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	14
- Gerekçesi.....	14
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi.....	15
• Dışışleri Komisyonu Raporu.....	16
- Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor.....	19
- Teklif Metni.....	23
- Dışışleri Komisyonunun Kabul Ettiğı Metin	23
• Anlaşma Metni.....	24

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z- 90666677-599-160649

16 Haziran 2023

Konu: Milletlerarası andlaşmaların
onaylanmasının uygun bulunması

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Döneminde Anayasa’nın 90’ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere Başkanlığınıza sunulan ancak sonuçlandırılmayan ekli listede yer alan milletlerarası andlaşmaların onaylanmasının uygun bulunması hususunda gereğini bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Ek: Liste

LİSTE

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
1	2/4995	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu Arasında Ev Sahibi Ülke Anlaşması
2	2/5020	Türkiye Cumhuriyeti ile Birleşmiş Milletler Arasında Birleşmiş Milletler Kalkınma Esgüdümlü Ofisi Bölgesel Ofisinin İstanbul'da Kurulmasına İlişkin Anlaşma
3	2/4909	Türk Dili Konuşan Ülkeler İşbirliği Konseyinin Kurulmasına İlişkin Naheçvan Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol
4	2/5037	Türk Devletleri Teşkilatına Üye Ülkelerin Hükümetleri Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Anlaşması
5	2/4690	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin/Sürüş Ehliyetlerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değişimi Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Anlaşma
6	2/4335	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İş Birliği Anlaşmasını Değiştiren Ek Protokol
7	2/4243	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Ortak Türkmen-Türk Genel Eğitim Okuluna İlişkin Mutabakat Zaptı
8	2/4856	Dünya Ticaret Örgütünü Kuran Marakeş Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Protokolün Eki Baltıklık Sübvansiyonları Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
9	2/5053	Uluslararası Deniz Seyir Yardımcıları Teşkilatı Sözleşmesi
10	2/4511	Spitsbergen İle İlgili Olarak 9 Şubat 1920 Tarihinde Paris'te İmzalanan Antlaşma
11	2/3540	Hükümetlerarası Kuru Limanlar Antlaşması
12	2/5040	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi (UGSGM) Arasında Türkiye'deki UGSGM Temsilciliğinin Statüsü Hakkında Antlaşma ve Notalar
13	2/4762	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karayip Devletleri Birliği (KADB) Arasında İşbirliği Çerçeve Antlaşması
14	2/2818	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hükümetlerarası Kalkınma Otoritesi (IGAD) Arasında Mutabakat Zaptı
15	2/4649	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Uluslararası Kombine Yük Taşımacılığı Antlaşması
16	2/4246	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol
17	2/4648	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Antlaşması ve Eki Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
18	2/3909	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
19	2/4647	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
20	2/4693	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması
21	2/4692	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması, Eki Protokol ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
22	2/4691	Türkiye Cumhuriyeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması
23	2/4689	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığı ile Vergiden Kaçınmaya Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokol
24	2/4704	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamboya Krallığı Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Notalar
25	2/2498	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Katar Devleti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
26	2/4705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
27	2/5028	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı İdari Yardım Anlaşması
28	2/4097	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 14 Ekim 1994 Tarihinde imzalanan Hava Hizmetleri Anlaşmasını Tadil Eden Protokol ve Notalar
29	2/4651	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
30	2/4910	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Paraguay Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması ile Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
31	2/4096	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
32	2/2225	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
33	2/3720	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
34	2/3719	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Palau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması
35	2/3718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lesotho Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
36	2/3954	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Elvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
37	2/3953	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Burkina Faso Hükümeti Arasında Havacılık Hizmetleri Anlaşması
38	2/2033	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Myanmar Birliği Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
39	2/4486	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
40	2/4928	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Angola Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşması
41	2/4913	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
42	2/4512	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
43	2/4718	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tacikistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Çerçeve Anlaşması
44	2/3981	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayii Alanında İşbirliği Anlaşması
45	2/1458	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
46	2/2030	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
47	2/4293	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
48	2/4707	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burkina Faso Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
49	2/4740	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması
50	2/4763	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cezayir'de Uluslararası Bir Türk Okulu Açılmasına İlişkin Anlaşma
51	2/2034	İslam İşbirliği Teşkilatı Polis İşbirliği ve Koordinasyon Merkezi Tüzüğü
52	2/1943	Türkiye Cumhuriyeti ile Irak Cumhuriyeti Arasında Terörle Mücadele Anlaşması
53	2/2277	Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulusal Güvenlikten Sorumlu Devlet Bakanlığı Arasında Personel Eğitimi Alanında İşbirliği Protokolü
54	2/4737	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İşbirliği Mutabakatı Zaptı
55	2/4739	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ulusal Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınması ve Değişimine İlişkin Anlaşma

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
56	2/4159	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşma ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçla Mücadelede İş Birliği Konulu Anlaşmada Yapılan Değişiklikler ve İlavelere İlişkin Protokol
57	2/4160	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolü ve Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kolluk Eğitimi İş Birliği Protokolünde Yapılan Değişiklikler ve İlaveler ile İlgili Ek Protokol
58	2/4764	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Konseyi Arasında Kolluk Eğitimi ve Öğretimi İşbirliği Mutabakat Zaptı
59	2/3742	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Psikotrop ve Uyuşturucu Maddelerin Uluslararası Kaçakçılığına Karşı Mücadelede İşbirliği Anlaşması ve Notalar
60	2/4966	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sınırşası Organize Suçlarla Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşması
61	2/4738	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Romanya Hükümeti Arasında Uygun Görülen Alanlarda Gerçekleştirilecek Projelerin Finansmanı Hakkında Anlaşma
62	2/4244	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Olarak Tanınması ve Değiştirilmesine İlişkin Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına Dair Notalar
63	2/4245	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Arnavutluk Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye-Arnavutluk Memorial Hastanesinin Geçiş Süresi Boyunca Ortak İşletilmesine İlişkin Protokol

SIRA NO.	27. DÖNEM KANUN TEKLİFİ ESAS NUMARASI	ANDLAŞMANIN ADI
64	2/4857	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Libya Devleti-Milli Birlik Hükümeti Arasında Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptı
65	2/3057	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının Özbekistan Cumhuriyeti'ndeki Faaliyeti Hakkında Anlaşma ve Notalar
66	2/1538	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Komorlar Birliği Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Protokolü
67	2/1584	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
68	2/2705	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması ve Notalar
69	2/3542	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliği Anlaşması
70	2/3980	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kırgız Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu Arasında Kültür Merkezlerinin Kurulması ve İşleyişi Hakkında Anlaşma
71	2/4912	Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye ve Cezayir'de Kültür Merkezleri Açılmasına ve Faaliyetine İlişkin Anlaşma
72	2/3241	30 Eylül 1957 Tarihli Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının (ADR) Başlığında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokol

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

27’nci Yasama Dönemi’nde Başkanlığa sunulmuş olan 2/4995, 5020, 4909, 5037, 4690, 4335, 4243, 4856, 5053, 4511, 3540, 5040, 4762, 2818, 4649, 4246, 4648, 3909, 4647, 4693, 4692, 4691, 4689, 4704, 2498, 4705, 5028, 4097, 4651, 4910, 4096, 2225, 3720, 3719, 3718, 3954, 3953, 2033, 4486, 4928, 4913, 4512, 4718, 3981, 1458, 2030, 4293, 4707, 4740, 4763, 2034, 1943, 2277, 4737, 4739, 4159, 4160, 4764, 3742, 4966, 4738, 4244, 4245, 4857, 3057, 1538, 1584, 2705, 3542, 3980, 4912 ve 3241 esas numaralı kanun teklifleri yenilenmiştir.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Numan Kurtulmuş
İstanbul

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/38)	
ESAS	Dışışleri Komisyonu
TALİ	Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 1085597 evrak numaralı “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması”nın onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

GENEL GEREKÇE

5 Haziran 1945 tarihli ve 4749 sayılı Kanunla tasdik olunan 7 Aralık 1944 tarihli Şikago Milletlerarası Sivil Havacılık Anlaşmasında ticari hakların düzenlenmesi konusunda bir mutabakata ulaşılamamış, bu nedenle ticari hakların ikili sözleşmeler yolu ile düzenlenmesi gereği doğmuştur. Gerek Türkiye gerek diğer devletler, 11 Şubat 1946 tarihinde ABD ve İngiltere arasında imzalanan Bermuda Anlaşmasına dayanarak ikili anlaşmalar tesis etmek yoluna gitmişlerdir.

Ülkemizin coğrafi durumu ve uluslararası hava servislerinin ülkemizden geçmesinin sağlayacağı çıkarlar göz önünde tutularak, aynı zamanda milli sivil havacılığımızı teşvik etmek ve kalkındırmak amacı ile bugüne kadar birçok ülke ile hava ulaştırma anlaşması imzalanmıştır. Türkiye’nin yaptığı bu anlaşmalar Bermuda tipine uygun olup esas olarak çerçeve anlaşma niteliğindedir ve mütekabiliyet esasına dayanmaktadır.

Bu itibarla, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması” 2 Eylül 2021 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.

Türkiye ile Maldivler arasında gelişmekte olan ilişkilere katkıda bulunmak gayesi ile imzalanan Anlaşma, hava trafiği ile ilgili ulusal kanun ve nizamlara uyulmak şartı ile iki ülke arasında hava seferlerinin yapılmasını öngörmektedir.

Söz konusu Anlaşma, iki ülke arasındaki ekonomi, kültür ve turizm alanlarındaki işbirliğinin daha ileri bir düzeye getirilmesini sağlaması bakımından faydalı bulunmaktadır.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: Z-90666677-599-108918

28 Eylül 2022

Konu: Anlaşma

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2 Eylül 2021 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması”nı Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

22/06/2023

Esas No: 2/38

Karar No: 15

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/38 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 22/06/2023 tarihinde yaptığı 2’nci toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 16/06/2023 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması”, 19/06/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Numan Kurtulmuş imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/38 esas numaralı Kanun Teklifi, aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 28’inci yasama dönemi 22/06/2023 tarihli 2’nci toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye ve Maldivler arasında ekonomi, kültür ve turizm alanlarında iş birliğinin artırılmasını amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Söz konusu Teklif 27’nci yasama döneminde 2/4651 esas numarasıyla Komisyonumuzda görüşülmüş, oybirliğiyle kabul edilerek rapora bağlanmış ancak kanunlaşamarak hükümsüz kalmıştır. 28’inci yasama döneminde 2/38 esas numarasıyla yenilenerek tekrar görüşülmüş; İçtüzüğün 77’nci maddesinin 1’inci fıkrası uyarınca 27’nci yasama dönemi 433 sıra sayılı raporun ve metnin benimsenmesi oybirliğiyle kabul edilmiştir.

4. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45’inci maddesi uyarınca, Teklifin Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Gaziantep Milletvekili Derya Bakkak, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan, İstanbul Milletvekili Derya Ayaydın ve Elazığ Milletvekili Mahmut Rıdvan Nazırlı, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Fuat Oktay</i>	<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>
Ankara	Balıkesir	İzmir
Kâtip	Üye	Üye
<i>Derya Bakkak</i>	<i>Bilal Bilici</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
Gaziantep	Adana	Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kürşad Zorlu</i>	<i>Semra Çağlar Gökalp</i>	<i>Mahmut Rıdvan Nazırlı</i>
Ankara	Bitlis	Elazığ
		(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Mehmet Güzelmansur
Hatay

Üye
Tuğba Işık Ercan
İstanbul

Üye
Derya Ayaydın
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Namık Tan
İstanbul
Üye
Süreyya Öneş Derici
Muğla

Üye
Seda Gören Bölük
İstanbul

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

Dışışleri Komisyonunun Benimsediğı 27’nci Yasama Dönemine Ait Rapor

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

20/03/2023

Esas No: 2/4651

Karar No: 258

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

2/4651 esas numaralı, “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi”, Komisyonumuzun 14/03/2023 tarihinde yaptığı 43’üncü toplantısında görüşölmüş ve kabul edilmiştir

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 28/09/2022 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması”, 11/10/2022 tarihinde Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 2/4651 esas numaralı Kanun Teklifi, aynı tarihte esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonuna havale edilmiştir.

Teklif, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 14/03/2023 tarihli 43’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ile Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, Türkiye ve Maldivler arasında ekonomi, kültür ve turizm alanlarında iş birliğinin artırılmasını amaçlayan Anlaşma’nın onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklif’in tümü üzerinde yapılan görüşmelerde; ¹

Dışişleri Bakan Yardımcısı Yasin Ekrem Serim tarafından;

2019 yılında başlattığımız “Yeniden Asya” politikamız çerçevesinde, Asya ülkeleriyle özellikle ekonomik alanda ilişkilerin geliştirildiği ve Güney Asya coğrafyasının da bu politikamız kapsamında önemli bir yer tuttuğu,

Maldivler’in, deprem felaketinde ülkemizle dayanışma sergileyen ülkelerden bir tanesi olduğu, ülkenin depremzedelerimize ulaştırılmak üzere 500 bin konserve ton balığı -yaklaşık 91 ton- gönderdiği,

Bağımsızlığını 1965 yılında kazanan ve Hindistan’ın güneyinde yer alan adalar devleti Maldivler ile diplomatik ilişkilerimizin 1979 yılında tesis edildiği,

Maldivler ile iş birliğimizi geliştirmek istediğimiz alanların başında ticaret, turizm, altyapı ve gemi inşaatının geldiği,

Sayın Cumhurbaşkanımızın Başbakanlığı döneminde 26 Aralık 2004 tarihinde Hint Okyanusu’nda meydana gelen deprem ve tsunami felaketinin ardından 2005 yılının Şubat ayında Maldivler’i ziyaret ettiği ve bu ziyaretin ülkemizden Maldivler’e yapılan ilk ve en üst düzeyli resmî ziyaret olduğu,

Sayın Dışişleri Bakanımızın da 29-30 Ocak 2022’de Maldivler’i ziyaret ettiği, bu ziyaretin de ülkemizden Maldivler’e Dışişleri Bakanı düzeyinde ilk yapılan ziyaret olduğu, bahse konu ziyaret sırasında imzalanan Ticari ve Ekonomik İş Birliği Anlaşması’nın yürürlüğe girmesiyle karma ekonomik komisyon mekanizmasının kurulacağı,

Gündemdeki Anlaşma’nın sivil havacılık alanındaki ilişkilerimizi güncel gelişmelerle uyumlu bir ahdî temele dayandırmasının yanı sıra ülkemizin bu alandaki haklarının korunması açısından da olumlu düzenlemeler içerdiği,

---

(1) Komisyonun toplantı tutanaklarına aşağıdaki bağlantı adresinden ulaşılabilir:

https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3093

Anlaşma'nın hava yolu taşıyıcılarımıza gümrük vergisi, diğer vergi ve harçlardan muafiyet olanağı sağladığı,

Anlaşma'da havalimanı hizmetleri ve diğer hizmetlerin, taşıyıcılarımıza diğer yabancı şirketlere sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı şekilde sunulamaması hususunun da düzenlendiği, Anlaşma ile mali hükümler bağlamında aynı zamanda taşıyıcılarımızın artan gelirlerini ülkemize transfer etme olanağı bulabileceği,

Anlaşma'nın ilgili sivil havacılık makamlarının onayına bağlı olarak hava yolu taşıyıcılarına 5'inci trafik hakkı uçuş gerçekleştirme imkânı tanıdığı, örnek vermek gerekirse, İstanbul'dan Maldivler'in başkenti Male'ye hareket eden bir uçağın, Male'den yolcu alıp bu kapsamda daha sonra Kolombo'ya (Sri Lanka'ya) geçebileceği,

Anlaşma'nın iki ülke taşıyıcıları arasında kod paylaşımı anlaşmasına da imkân sağladığı, böylece iki ülke taşıyıcılarının birbirlerinin uçuşları için bilet satabileceği, bu durumun da taşıyıcılarımız için avantajlı olacağı,

Anlaşma'nın, havacılık güvenliğinin sağlanmasında kurucu üyesi olduğumuz Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) standartlarını esas aldığı,

Anlaşma'nın, sivil havacılığın yanı sıra Afrika kıtasıyla gelişmekte olan ekonomi, kültürel ve turizm alanlarındaki iş birliğimize de katkı sağlayacağına inanıldığı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Kabuller ve Değişiklikler

Teklif'in tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklif'in 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

5. Genel Kurulda Temsil

İçtüzüğün 45'inci maddesi uyarınca, Teklif'in Genel Kuruldaki görüşmelerinde Komisyonumuzu temsil etmek üzere Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Bursa Milletvekili Atilla Ödünç, İstanbul Milletvekili Ahmet Hamdi Çamlı, İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, İstanbul Milletvekili Hasan Turan ve Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Teklif ile ilgili özel sözcü olarak seçilmiştir.

Başkan	Kâtip	Üye
<i>Akif Çağatay Kılıç</i>	<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i>	<i>Asuman Erdoğan</i>
İstanbul	İzmir	Ankara
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Mustafa Canbey</i>	<i>Ahmet Kamil Erozan</i>	<i>Atilla Ödünç</i>
Balıkesir	Bursa	Bursa
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Kamil Aydın</i>	<i>Utku Çakırözer</i>	<i>Derya Bakbak</i>
Erzurum	Eskişehir	Gaziantep

Üye
Ahmet Hamdi Çamlı
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Hasan Turan
İstanbul
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Ahmet Ünal Çeviköz
İstanbul

Üye
Niyazi Güneş
Karabük
(Bu raporun özel sözcüsü)

Üye
Gülüstan Kılıç Koçyiğit
Muş

Üye
Yunus Emre
İstanbul

Üye
İsmail Özdemir
Kayseri

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ
NUMAN KURTULMUŞ’UN TEKLİFİ

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE MALDİVLER CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA HİZMETLERİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- (1) 2 Eylül 2021 tarihinde İstanbul’da imzalanan “Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Hizmetleri Anlaşması”nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DİŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE MALDİVLER CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ARASINDA HAVA HİZMETLERİ
ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN
BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ**

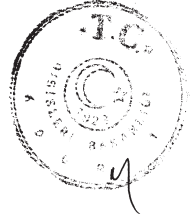
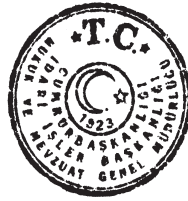
MADDE 1- Teklifin 1’inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2’nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3’üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
VE
MALDİVLER CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ
ARASINDA
HAVA HİZMETLERİ ANLAŞMASI

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

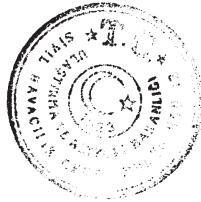
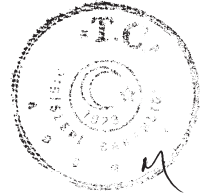
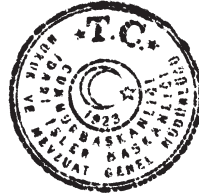

ASLI GİBİDİR

İÇERİK

MADDE	BASLIK
1	TANIMLAR
2	HAKLARIN TANINMASI
3	TAYİN VE YETKİLENDİRME
4	İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI
5	KAPASİTE
6	ÜCRET TARİFELERİ
7	VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER
8	TRANSİT GECİS
9	KULLANICI ÜCRETLERİ
10	HAVA ARACI KİRALAMA
11	YABANCI PERSONEL VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM
12	DÖVİZLERİN ÇEVİRİLMESİ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ
13	SERTİFİKA VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI
14	HAVACILIK EMNİYETİ
15	HAVACILIK GÜVENLİĞİ
16	UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI
17	İSTATİSTİKLER
18	KANUNLARIN VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI
19	İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER
20	İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ
21	TESCİL
22	İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ
23	BASLIKLAR
24	GEÇERLİLİK VE SONA ERME
25	YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

EK I HAT ÇİZELGESİ
EK II KOD PAYLAŞIMI

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaşım Daire Başkanı V

ASLI GİBİDİR

Bundan sonra "Akit Taraflar" olarak nitelendirilecek Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti,

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesine Taraf olarak,

Uluslararası hava taşımacılığına ilişkin olanakların geliştirilmesini kolaylaştırmak isteyerek,

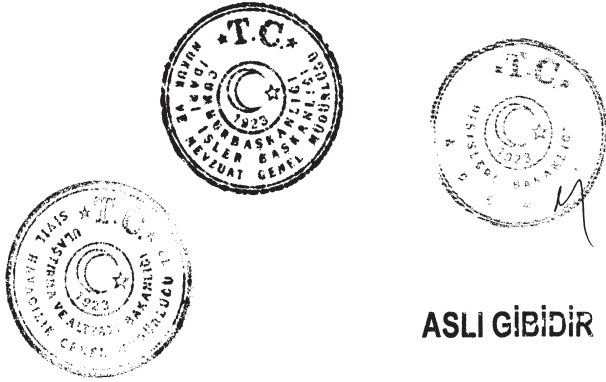
Etkin ve rekabetçi uluslararası hava hizmetlerinin ekonomik büyümeyi, ticareti, yatırımı ve tüketicilerin refahını artırdığının bilincinde olarak,

Uluslararası hava taşımacılığında en üst seviyede emniyet ve güvenliği sağlamak ve hava araçlarının güvenliğine karşı yapılan ve can ve mal güvenliğini tehlikeye atan, hava taşımacılığı operasyonlarını olumsuz etkileyen ve sivil havacılığın emniyeti konusunda halkın güvenini zedeleyen fiiller ve tehditler konusundaki ciddi endişelerini teyit etmek arzusuyla; ve

Ülkelerinin arasında ve ötesinde hava hizmetleri kurmak ve yürütmek amacıyla bir Anlaşma'ya varmayı isteyerek,

AŞAĞIDAKİ MADDELERDE ANLAŞMIŞLARDIR:

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

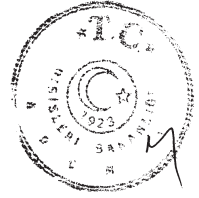
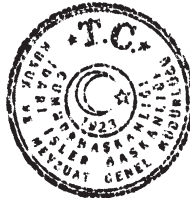

ASLI GİBİDİR

MADDE 1 TANIMLAR

1. Bu Anlaşma'nın amacı doğrultusunda, metin içeriği aksini gerektirmediği takdirde:
  - a. "Havacılık Otoriteleri" terimi; Türkiye Cumhuriyeti için, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünü, Maldivler Cumhuriyeti için Maldivler Sivil Havacılık Otoritesini veya bahse konu her iki ülke için halihazırda bu otoritelere tevdi edilmiş olan görevleri yerine getirmeye yetkili herhangi bir kurum veya kişiyi ifade etmektedir,
  - b. "Anlaşma" terimi bu Anlaşma'yı, Eklerini ve bunlarda yapılacak herhangi bir değişikliği ifade etmektedir;
  - c. "Mutabık Kalınan Hizmetler" terimi; belirlenen hatlarda bu Anlaşma hükümlerine göre sunulabilecek uluslararası hava hizmetlerini ifade etmektedir;
  - d. "Ek" terimi; bu Anlaşma'nın her nevi Ekini veya bu Anlaşma'nın 19. maddesinin (İstisnalar ve Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda her nevi Ek üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir; Ekler bu Anlaşma'nın bir parçasını oluşturmaktadır ve aksi kararlaştırılmadıkça Anlaşmaya yapılan tüm atıflar Ekleri de kapsar;
  - e. "Hava hizmeti", "uluslararası hava hizmeti", "havayolu" ve "trafik amacı dışındaki duraklama" terimleri, Sözleşmenin 96. maddesinde tanımlanan anlamlarında kullanılmaktadır;
  - f. "Kapasite" terimi,
    - hava aracı için, bu hava aracı tarafından hatta veya hattın belirli bir kısmında taşınabilen yükü,
    - belirtilen hava hizmeti için; bu Anlaşma kapsamında, herhangi bir pazarda (iki şehirden karşılıklı ya da ülkeden ülkeye) veya belirli bir hatta veya hattın bir kısmında belirli bir dönemde sunulan ve genellikle sefer sayısı (frekans) ya da koltuk sayısı veya kargo tonajı şeklinde sağlanan hizmetlerin miktarını(miktarlarını) ifade etmektedir,
  - g. "Sözleşme" terimi; 7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzaya açılan Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesini ifade etmekte ve her iki Akit Tarafça yürürlüğe konması veya kabul edilmesi koşuluyla, Sözleşmenin 90. maddesi altında kabul edilen herhangi bir Eki ve 90. ve 94. maddeler uyarınca Sözleşmenin Eklerinde yapılan herhangi bir değişikliği içermektedir;
  - h. "Tayin edilen havayolu (havayolları)" terimi, bu Anlaşma'nın 3. maddesi (Tayin ve Yetkilendirme) uyarınca tayin edilmiş ve yetkilendirilmiş havayolunu (havayollarını) ifade etmektedir;

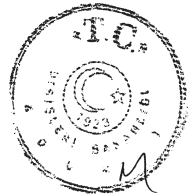
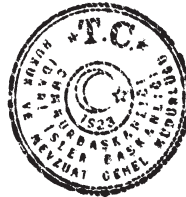
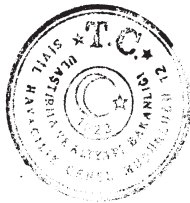

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

- i. "Yer Hizmetleri" terimi; bunlarla sınırlı kalmamak üzere, yolcu, kargo ve bagaj hizmetlerini ifade etmektedir;
- j. "ICAO" terimi; Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü ifade etmektedir;
- k. "Uluslararası hava taşımacılığı" terimi; birden fazla ülkenin hava sahası üzerinde yapılan hava taşımacılığını ifade etmektedir;
- l. "Pazarlamacı havayolu" terimi; kod paylaşımı vasıtasıyla başka bir havayolu tarafından işletilen bir hava aracı ile hava taşımacılığı sunan havayolunu ifade etmektedir;
- m. "Hat Çizelgesi" terimi; bu Anlaşma'nın Ek 'inde yer aldığı şekliyle hava taşımacılığı hizmetlerinin sunulacağı hatların çizelgesini ve bu Anlaşma'nın 19. maddesinin (İstisnalar ve Değişiklikler) hükümleri doğrultusunda bu hat çizelgesi üzerinde yapılan değişiklikleri ifade etmektedir;
- n. "Belirlenen hatlar" terimi; bu Anlaşma'nın Ekinde belirtilen veya belirtilecek hatları ifade etmektedir;
- o. "Yedek parçalar" terimi, motorlar da dâhil olmak üzere, yenileme veya onarım amacı ile hava aracına monte edilecek aksamı ifade etmektedir;
- p. "Ücret Tarifesi" terimi; bağlantılı tüm ulaşım vasıtaları da dahil olmak üzere, hava taşımacılığında, yolcuların, bagajların ve/veya posta dışındaki kargoların taşınması için havayolları ve acenteleri tarafından tahsil edilecek her türlü bilet ücretini veya ücreti veya harçları ve bu bilet ücretleri ile ücretlerin, harçların ve sair giderlerin tabi olduğu şartları ifade etmektedir;
- q. "Ülke" terimi; Sözleşmenin 2. maddesinde belirtilmiş olan anlamı haizdir;
- r. "Trafik" terimi; yolcular, bagaj, kargo ve postayı ifade etmektedir;
- s. "Olağan teçhizat" terimi; ikmal malzemeleri ve çıkartılabilir nitelikteki yedek parçalar ve malzemeler dışında, ilk yardım ve yaşamsal teçhizat da dâhil olmak üzere, uçuş sırasında kullanılan tüm malzemeleri ifade etmektedir;
- t. "Kullanıcı Ücretleri" terimi, ilgili hizmetler ve kolaylıklar dahil olmak üzere, hava araçları, hava araçlarının ekipleri, yolcular ve kargo için havalimanı mallarının veya tesislerinin veya hava seyrüsefer kolaylıklarının sunulması için yetkili otoriteler tarafından havayollarına ücretlendirilen veya ücretlendirilmesine izin verilen her nevi ücret anlamına gelmektedir.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı

ASLI GİBİDİR

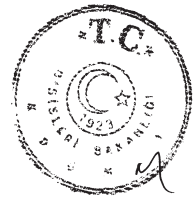
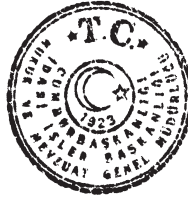
MADDE 2 HAKLARIN TANINMASI

- Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayollarının bu Anlaşmanın Ek 1'inde belirlenen hatlar üzerinde tarifeli uluslararası hava hizmetlerini icra edebilmeleri için diğer Akit Tarafa aşağıda belirtilen hakları tanımaktadır:
  - diğer Akit Tarafın ülkesi üzerinden iniş yapmaksızın uçuş hakkı,
  - söz konusu ülkede trafik dışındaki amaçlar için duraklama hakkı,
  - Uluslararası trafiği birlikte veya birbirinden ayrı olarak indirmek ve almak amacıyla bu Anlaşma'nın Ek 1'inde belirtilen hat için ilgili ülkede belirlenen noktalarda duraklama hakkı,
  - Bu Anlaşma'da belirtilen sair haklar.
- Bu maddenin (1.) fıkrasında yer verilen hiçbir husus, bir Akit Tarafın havayollarına, diğer Akit Tarafın ülkesinde, bu diğer tarafın ülkesindeki başka bir noktaya ücret veya kira karşılığı taşınmak üzere yolcu ve posta da dahil olmak üzere kargo alma imtiyazı verdiği şeklinde anlaşılamaz.
- Silahlı çatışma, politik huzursuzluk veya gelişmeler veya özel veya olağandışı durumlar sebebiyle, Akit Tarafların tayin edilen havayollarından herhangi birinin kendisinin normal güzergah hattında hizmet verememesi halinde, diğer Akit Taraf, hatların uygun geçici yeniden düzenlenmesi vasıtasıyla bu hizmetlerin kesintisiz olarak sürdürülmesini kolaylaştırmak üzere elinden gelen gayreti sarf eder.

MADDE 3 TAYİN VE YETKİLENDİRME

- Her bir Akit Taraf, belirtilen hatlarda mutabık kalınan hizmetlerin gerçekleştirilmesi amacıyla bir veya daha fazla sayıda havayolunu tayin etme ve bu tayinleri geri alma veya değiştirme hakkına sahip olur. Bu tayin, diplomatik kanallar aracılığıyla yazılı bildirim yoluyla gerçekleştirilir.
- Söz konusu tayin bildiriminin tebellüğ edilmesi üzerine, diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, bu maddenin (3.) ve (4.) fıkralarına tabi olarak, gereken işletme yetkisini gecikmeksizin tayin edilen havayoluna (havayollarına) tanır.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

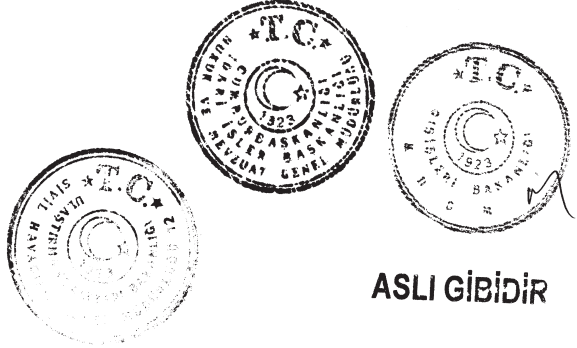
3. Bir Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolunun (havayollarının), sözü geçen Havacılık Otoritelerince, uluslararası hava hizmetlerinin işletilmesinde normal ve makul bir şekilde uygulanan, yürürlükteki kanunlarının ve düzenlemelerinin şartlarını Sözleşmenin hükümlerine uygun olarak sağladığını (sağladıklarını) temin etmesini isteyebilir.
4. Her bir Akit Taraf, aşağıda belirtilen koşulların sağlandığından emin olamaması halinde, bu maddenin (2.) fıkrasında atıfta bulunulan işletme yetkilerini tanımayı reddedebilir veya tayin edilen havayolunun bu Anlaşma'nın 2. maddesinde (Hakların Tanınması) belirlenen hakları kullanabilmesi için birtakım şartlar uygulanmasını gerekli görebilir:
  - a. söz konusu havayolunun mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolunu tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya uyruğundakilerin yetkisinde olması, ve/veya
  - b. Bu havayolunu tayin eden Hükümetin, bu Anlaşma'nın 14. maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 15. maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara sahip olması ve bu standartları uyguluyor olması.
5. Bu şekilde tayin edilip yetkilendirilmiş bir havayolu, bu Anlaşma'nın 5. maddesindeki (Kapasite) ve 6. maddesindeki (Ücret Tarifeleri) hükümler uyarınca, üzerinde mutabakata varılan bir kapasitenin ve saptanmış bir ücret tarifesinin yürürlükte olması koşuluyla, mutabık kalınan hizmetleri sunmaya istediği herhangi bir zamanda başlayabilir.

MADDE 4

İŞLETME YETKİSİNİN İPTALİ VEYA ASKIYA ALINMASI

1. Her bir Akit Taraf, aşağıdaki hallerde, diğer Akit Tarafa tayin edilen herhangi bir havayoluna verilmiş bulunan işletme yetkisini iptal etme veya bu havayolu tarafından bu Anlaşma'nın 2. maddesinde (Hakların Tanınması) belirtilen hakların kullanılmasını askıya alma veya bu hakların kullanılmasına yönelik olarak gerekli gördüğü şartları tatbik etme hakkına sahip olur:
  - a. Söz konusu havayolunun mülkiyetinin büyük bir kısmının ve etkin kontrolünün söz konusu havayolunu tayin eden Akit Tarafın kendisinde veya bu akit Tarafın uyruğundakilerin yetkisinde olduğuna kani olmaması; veya
  - b. Söz konusu havayolunun bu hakları tanıyan Akit Tarafın kanunlarına ve düzenlemelerine uymaması; veya
  - c. söz konusu havayolunun bu Anlaşmada belirtilen koşullara göre işletilmemesi halinde.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırım Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

2. İptalin, askıya alma işleminin veya bu maddenin (1.) fıkrasında belirtilen hükümlerin derhal uygulanması kanun ve yönetmeliklerin ihlalinin devam etmesini önlemek açısından zaruri değilse, sözü geçen hak, ancak diğer Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri ile istişare edildikten sonra kullanılabilir. Bu durumda istişarelerin, herhangi bir Akit Tarafın istişarede bulunmayı talep ettiği tarihten itibaren altmış (60) günlük bir süre içerisinde başlaması gerekmektedir.

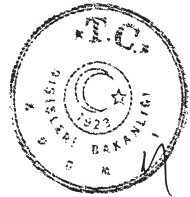
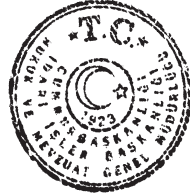
MADDE 5 KAPASİTE

1. Her iki Akit Tarafın tayin edilen havayoluna (havayollarına), iki Akit Tarafın ülkeleri arasında hava hizmetlerini yürütmeleri için adil ve eşit düzeyde imkân sağlanır.
2. Belirlenen hava hizmetlerinin herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu (havayolları) tarafından işletilmesinde, aynı hatların tümünde veya bir kısmında sunduğu hizmetlerin haksız yere etkilenebilirliğini önlemek amacı ile, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolunun çıkarları dikkate alınır.
3. Akit Taraflarca tayin edilmiş havayolları tarafından sunulan, mutabık kalınan hizmetler, Akit Tarafların vatandaşlarının belirlenen hatlardaki ulaşım ihtiyaçları ile yakından ilintili olur ve bu hava hizmetlerinin asli amacı Akit Tarafların ülkeleri arasında yolcular ve posta da dâhil olmak üzere kargo için mevcut ve makul olarak beklenen ulaşım ihtiyaçlarını makul bir yük faktörü ile karşılayacak bir kapasiteyi sağlamak olur.
4. Mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesinde her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları tarafından sağlanacak toplam kapasite ve hizmet frekansları, söz konusu seferler başlamadan önce Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri tarafından karşılıklı olarak belirlenir. Başlangıçta belirlenen kapasite ve hizmetlerin frekansı söz konusu otoriteler tarafından zaman içerisinde gözden geçirilebilir ve yeniden düzenlenebilir.

MADDE 6 ÜCRET TARİFELERİ

1. Her bir Akit Taraf kendi ülkesinde, kendi ülkesinden veya ülkesi üzerinden sunulacak uluslararası hava hizmetleri için uygulanacak ücret tarifelerinin, tayin edilen havayolları tarafından, işletme maliyeti, makul bir kar oranı ve diğer havayollarının tarifeleri de dâhil olmak üzere ilgili tüm etkenlerin dikkate alınması suretiyle makul seviyelerde belirlenmesine izin verir. Akit Taraflarca müdahale aşağıdaki hallerle sınırlıdır:

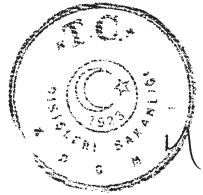
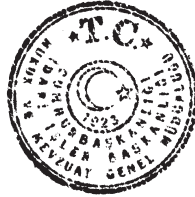

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

- a. makul olmayan ölçülerdeki ayrımcı ücret ve uygulamaları önlemek;
  - b. Pazardaki hakim konumun kötüye kullanılmasından kaynaklanan çok yüksek veya kısıtlayıcı ücretlerden tüketicileri korumak; ve
  - c. Havayollarını doğrudan veya dolaylı devlet sübvansiyonundan veya desteğinden kaynaklanan düşük ücretlerden korumak.
2. Bu maddenin 1. fıkrası uyarınca belirlenen ücret tarifeleri ile ilgili olarak herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayollarının diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerinden onay alması gerekmemektedir.
  3. Akit Taraflar, tayin ettikleri havayolunun veya havayollarının ücret tarifelerini tek başlarına veya herhangi bir diğer havayolu veya havayolları ile birlikte belirlerken, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu olan rakibini ciddi bir biçimde zayıflatarak veya onu hat dışı bırakabilecek bir biçimde pazar gücünü suistimal etmesine izin vermez.
  4. Akit Taraflar, ücret tarifelerinin havayolu tarafından belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen uygulamaların daha yakından incelenmesi gerekebilecek haksız rekabet uygulamaları olarak değerlendirilebileceği hususunda mutabıktır:
    - a. belirlenen hatlardaki hizmetlerin sağlanabilmesi için gereken maliyetleri tümüyle karşılamayacak ücretlerin ve fiyatların tatbik edilmesi;
    - b. söz konusu uygulamaların geçici olmak yerine süreklilik arz etmesi,
    - c. Söz konusu uygulamaların diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu (havayolları) üzerinde önemli ekonomik etkileri olması ya da bu havayolunu (havayollarını) ciddi şekilde zarara uğratması; ve
    - d. hattaki hakim konumun suiistimaline işaret eden davranışlar.
  5. Havacılık Otoritelerinden herhangi birinin, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolu tarafından teklif edilen veya uygulanan ücret tarifesinden memnun olmaması halinde, içlerinden herhangi birinin talebi üzerine, Havacılık Otoriteleri sorunu istişare yoluyla çözmeye çalışırlar. Akit Taraflardan herhangi birinin Havacılık Otoritesi hiçbir surette diğer Akit Tarafın havayolunun ücret tarifesinin yürürlüğe girmesini veya hâlihazırda yürürlükte bulunan ücret tarifesinin uygulanmasının sürdürülmesini önlemek amacıyla tek taraflı müdahalede bulunmaz.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

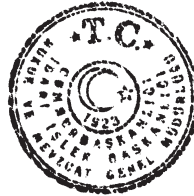
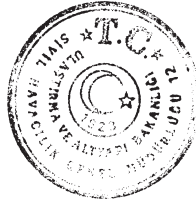
6. Yukarıdaki hükümlere bakılmaksızın, bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerine bu otoritelerin belirlediği şekil ve düzen çerçevesinde, ücret tarifelerinin oluşturulmasına dair bilgi verir.
7. Akit Taraflardan hiçbirisi, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayollarına, kapasite, frekans veya trafiğe ilişkin olarak, bu Anlaşma'nın amaçlarına ters düşecek nitelikte rüçhan hakkı zorunluluğu, uçuş kotası, itiraz hakkından feragat tazminatı veya sair şartlar uygulayamaz.

MADDE 7

VERGİLER, GÜMRÜK HARÇLARI VE DİĞER ÜCRETLER

1. Beraberindeki olağan teçhizatı, yedek parçaları (motorlar da dâhil olmak üzere), yakıt ve yağ stokları (hidrolik sıvılar da dâhil olmak üzere) ve ikmal malzemeleri (uçuş sırasında yolculara ikram edilen veya satışı yapılan yiyecek, içecek, alkol, sigara ve diğer ürünler) de dahil olmak üzere, herhangi bir Akit Tarafın tayin edilen havayolunun uluslararası hava hizmetlerinde işletilen hava aracı diğer Akit Tarafın ülkesine varışta, bu teçhizat ve stoklar yeniden ihraç edilene veya bu devletin ülkesi üzerinden yapılacak yolculuğun bir kısmında hava aracının içerisinde kullanılabilecek kadar hava aracında kalmak kaydıyla, her türlü gümrük harcından, muayene ücretinden ve diğer harç veya vergilerden muaf olur.
2. Aşağıda sayılan maddeler de, gerçekleştirilen seferlere ilişkin taşımacılık ücretleri dışında, ulusal kanunlar ve düzenlemeler doğrultusunda benzer harç ve vergilerden muaf tutulur:
  - a. Akit Taraflardan herhangi birinin ülkesinde, bu Akit Tarafın otoritelerinin belirlediği sınırlar içerisinde kalmak kaydıyla, diğer Akit Tarafın uluslararası hizmetlerde bulunan hava aracında kullanılmak üzere söz konusu hava aracına alınan ikmal malzemeleri.
  - b. Diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu (havayolları) tarafından uluslararası hizmetlerde kullanılan hava aracının bakım ve onarımı için herhangi bir Akit Tarafın ülkesine giren yedek parçalar (motorlar da dâhil olmak üzere) ve olağan havacılık teçhizatı.
  - c. hava aracına alındıkları Akit Tarafın ülkesi üzerindeki uçuşların bir kısmında kullanılacak olsalar dahi, diğer Akit Tarafça tayin edilen havayolu tarafından uluslararası hizmetlerde işletilen hava aracına tedarik edilen yakıt ve yağlar (hidrolik sıvılar da dâhil olmak üzere),

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

- d. Herhangi bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolunun amblemini taşıyan basılı bilet stokları, havayolu konşimentoları ve sair basılı materyaller ile tayin edilen havayolu tarafından yeniden ihraç edilene kadar, uluslararası hizmetlerde kullanmak için ücretsiz dağıtılan mutata tanıtım materyalleri,
3. Yukarıda (2) fıkrada belirtilen malzemeler gümrük otoritelerinin denetimine veya kontrolüne tabi olur.
4. Herhangi bir Akit Tarafın hava aracındaki olağan hava teçhizatları, yedek parçalar (motorlar da dâhil olmak üzere), hava aracı malzemeleri ve yakıt ve yağ tedarikleri (hidrolik yağlar da dâhil olmak üzere) ve diğer malzeme ve tedarikler diğer Akit Tarafın ülkesinde sadece o ülkenin gümrük otoritelerinin onayı ile indirilebilir. Bu durumda, bunlar söz konusu Akit Tarafın gümrük düzenlemelerine göre yeniden ihraç edilene veya sair şekillerde elden çıkartılana kadar söz konusu otoritelerin gözetiminde tutulur.
5. Depolama ve gümrüklemeyle ilişkin hizmetlere tekabül eden ücretler Akit Tarafların ulusal kanunlarına ve düzenlemelerine uygun olarak ücretlendirilir.

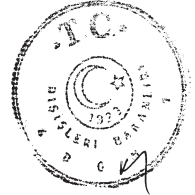
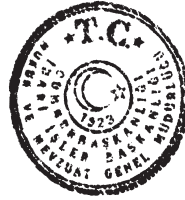
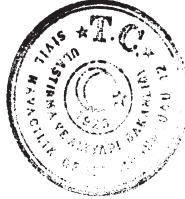
MADDE 8 TRANSİT GEÇİŞ

Akit Tarafların yasa ve yönetmeliklerine tabi olmak kaydıyla, bir Akit Tarafın ülkesinden transit geçişlerde, havalimanının bu amaçla ayrılan kısmını terk etmemek kaydıyla yolcular, bagajlar, kargo ve posta, şiddete, hava korsanlığına, narkotik ve psikotrop madde kaçakçılığına karşı alınan güvenlik önlemleri haricinde sadece basitleştirilmiş bir kontrole tabi tutulurlar. Bu tür bagajlar, kargo ve posta, gümrük vergilerinden, özel tüketim vergilerinden ve varışta sunulan hizmetlerin maliyetlerinden kaynaklananlar dışında, benzer vergiler ile harç ve rüsumdan muaf tutulur.

MADDE 9 KULLANICI ÜCRETLERİ

1. Bir Akit Tarafın kendi ülkesinde bulunan havalimanları, havacılık güvenliğine ilişkin imkânları, diğer ilgili imkânları ve hizmetleri, diğer Akit Tarafın havayollarının kullanımına, kullanım anlaşmalarının yapıldığı tarih itibarıyla benzer uluslararası hava hizmetleri ile iştigal eden herhangi bir havayoluna sağlanan en iyi koşullardan daha az avantajlı koşullarla sunulmaz.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

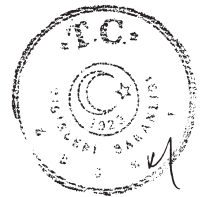
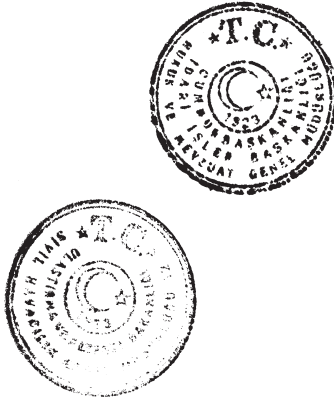
ASLI GİBİDİR

2. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayolları, her iki Akit Tarafın ulusal kanunlarına ve düzenlemelerine uygun bir şekilde, diğer Akit Tarafın ülkesinde kendisi tarafından belirlenmiş yer hizmetlerini yürütme ve kendi tercihi doğrultusunda, tamamen ya da kısmen, yerel kanunlar ve düzenlemeler uyarınca gerekli görülmesi halinde, diğer Akit Tarafın yetkili otoriteleri tarafından bu hizmetlerin sunulması konusunda yetkilendirilmiş herhangi bir acenteden sağlanan yer hizmetlerini alma hakkına sahip olur. Bu hak sadece, havalimanı emniyetinin göz önünde bulundurulmasından doğan fiziki zorlamalara tabi olabilir.
3. Havalimanları, havacılık güvenliği tesisleri ve diğer ilgili tesisler ve hizmetlerin diğer Akit Tarafın havayolu tarafından kullanımı için bir Akit Tarafın ülkesinde uygulanan ücret ve harçların belirlenmesi ve tahsilatı adil ve eşit olur. Bu harçlar ve ücretler, bu harçların ve ücretlerin uygulandığı zamanda benzer uluslararası hava hizmetlerinde bulunan herhangi bir havayoluna sağlanan en iyi koşullardan daha az elverişli olmamak kaydıyla oluşturulur.
4. Her bir Akit Taraf, söz konusu ücretleri ve harçları tarh eden yetkili mercileri ile söz konusu hizmetlerden ve tesislerden faydalanan havayolları arasında veya pratikte mümkün olması halinde, söz konusu havayollarını temsil eden kuruluşlar arasında görüşmeler ve müzakereler yapılmasını destekler ve teşvik eder. Kullanıcılar, değişiklikler yapılmadan önce görüşlerini belirtebilmelerini sağlamak üzere, kullanıcı ücretlerindeki her değişiklik teklifi hakkında mümkün olduğu kadar önceden bilgilendirilir.

MADDE 10 HAVA ARACI KİRALAMA

1. Her bir Akit Taraf, bu Anlaşma kapsamındaki hizmetler için kiralanan ve bu Anlaşmanın 14. maddesinde (Havacılık Emniyeti) ve 15. maddesinde (Havacılık Güvenliği) belirtilen standartlara uygun olmayan hava araçlarının kullanımını önler.
2. Yukarıdaki 1. fıkraya tabi olmak kaydıyla, her bir Akit Tarafın tayin edilen havayolları, kiraya veren havayollarının sahip olmadığı trafik haklarını kullanmasına yol açmaması koşuluyla, diğer havayolları da dahil olmak üzere herhangi bir firmadan kiralınmış olan hava aracını kullanabilir.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

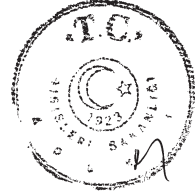
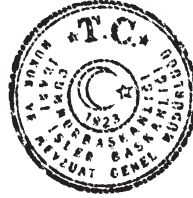
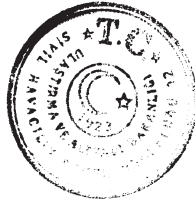
MADDE 11
YABANCI PERSONEL VE YEREL HİZMETLERE ERİŞİM

1. Bir Akit Tarafın tayin edilen havayolu veya havayolları, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş, ikamet ve çalışmayla ilgili kanun ve düzenlemelerine uygun şekilde mutabık kalınan hizmetlerin işletilmesi için gerekli olan kendi operasyonel, teknik, yönetici ve diğer uzman çalışanlarını diğer Akit Tarafın ülkesine getirme ve bulundurma hakkına sahip olur.
2. Bu personel ihtiyaçları, Akit Tarafların tayin edilen havayolunun veya havayollarının tercihleri doğrultusunda bu havayolunun veya havayollarının kendi personeli vasıtasıyla veya diğer Akit Tarafın ülkesinde diğer havayollarına bu tür hizmetler sunulması konusunda yetkilendirilmiş herhangi bir kuruluş, şirket veya havayolu tarafından sunulan hizmetlerden ve personelden faydalanmak suretiyle karşılanabilir.
3. Bu temsilciler ve personel diğer Akit Tarafın yürürlükteki yasalarına ve düzenlemelerine tabi olurlar. Her bir Akit Taraf bu yasalar ve düzenlemeler doğrultusunda ve mütekabiliyet esasına tabi olmak kaydıyla, gerekli çalışma izinlerini, ziyaretçi vizelerini veya benzeri dokümanları gereksiz gecikmelere mahal vermeksizin, bu maddenin (1.) fıkrasında belirtilen temsilcilere ve personele temin eder.

MADDE 12
DÖVİZLERİN ÇEVİRİLMESİ VE KAZANÇLARIN TRANSFERİ

1. Tayin edilen tüm havayolları, kendi taşımacılık belgelerini, diğer Akit Tarafın ülkesinde satış ofisleri veya tamamen kendi takdirlinde olmak kaydıyla, acenteleri aracılığıyla satma ve tanzim etme hakkına sahip olurlar. Söz konusu havayolları, sundukları taşımacılık hizmetlerini çevrilebilir para birimleri üzerinden ve/veya ilgili ülkenin yerel para birimi üzerinden satma hakkına sahip olurlar ve bu taşımacılık hizmetleri herkes tarafından yukarıda belirtilen para birimleri üzerinden serbestçe satın alınabilir.
2. Tayin edilen havayolu (havayolları), trafiğin taşınması ile ilgili olarak üstlendikleri giderlerden artan gelirleri, talep etmeleri halinde, resmi döviz kuru üzerinden çevirerek ülkelerine transfer etme hakkına sahip olur/olurlar. Akit Taraflar arasında ödemelerle ilgili olarak uygun hükümlere sahip bir anlaşma akdedilmemiş ise, yukarıda belirtilen transfer, çevrilebilir para birimleri üzerinden ve yürürlükteki ulusal kanunlara ve kambyo düzenlemelerine uygun şekilde gerçekleştirilir.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

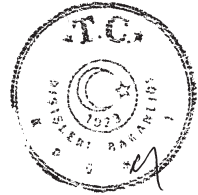
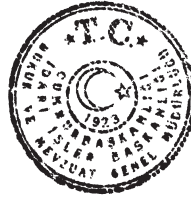
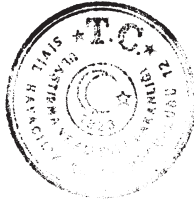
ASLI GİBİDİR

3. Bu gelirlerin çevrilmesine ve transferine, cari işlemler için söz konusu gelirlerin çevrilme ve transfer için ibraz edildiği anda geçerli olan döviz kuru üzerinden, herhangi bir sınırlama getirilmeden izin verilir ve bu işlemler bankalar tarafından bu tür çevrilme ve transfer işlemlerine uygulanan ücretler dışında başka bir ücrete veya harca tabi olmaz.
4. Akit Taraflarca tayin edilen havayolları, tamamen kendi takdirllerinde olmak kaydıyla, yakıt alımı da dâhil olmak üzere diğer Akit Tarafın ülkesinde üstlendikleri yerel giderleri, yerel para birimi üzerinden veya ulusal döviz mevzuatına uygun olmak kaydıyla serbestçe çevrilebilir bir para birimi üzerinden ödeme hakkına sahip olurlar.

MADDE 13 SERTİFİKALARIN VE LİSANSLARIN KARŞILIKLI TANINMASI

1. Bir Akit Tarafça tanzim edilen veya geçerli ve halen geçerli olan uçuşa elverişlilik sertifikaları, yeterlilik sertifikaları ve lisanslar, bu sertifika veya lisansların tanzim edildiği veya geçerli sayıldığı koşulların, Şikago Sözleşmesi uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha yüksek seviyede olması kaydıyla, mutabık kalınan hava hizmetlerinin belirlenen hatlarda yürütülmesi amacıyla diğer Akit Tarafça da tanınır. Ancak Akit Taraflar, kendi ülkelerinin üzerinde yapılan uçuşlar ile ilgili olarak kendi vatandaşlarına diğer Akit Tarafça veya başka bir Devlet tarafından tanzim edilen veya geçerli kılınan yeterlilik sertifikalarını ve lisansları tanımayı reddetme hakkını saklı tutmaktadır.
2. Akit Taraflardan herhangi birinin Havacılık Otoriteleri tarafından herhangi bir kişiye veya tayin edilen bir havayoluna ya da mutabık kalınan hizmetlerin yürütülmesinde kullanılan bir hava aracına verilen ve yukarıda (1.) fıkrada atıfta bulunulan lisans ve sertifikalarla ilgili imtiyazlar ve koşullar, Sözleşmeye uygun olarak belirlenen asgari standartlardan farklı bir standardın uygulanmasına izin veriyorsa ve bu fark konusunda Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'ne (ICAO) başvuruda bulunulmuş ise, diğer Akit Taraf, bu muallak uygulamanın açıklığa kavuşturulması amacıyla Havacılık Otoritelerinin istişarede bulunmasını talep edebilir. Uygun bir anlaşmaya varılamaması durumu, bu Anlaşma'nın 4. maddesinin (İşletme Yetkisinin İptali veya Askıya Alınması) uygulanmasına gerekçe oluşturur.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

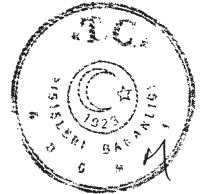
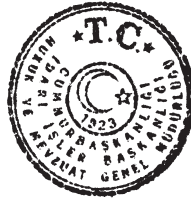
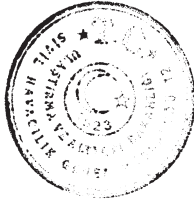

ASLI GİBİDİR

MADDE 14
HAVACILIK EMNİYETİ

1. Akit Taraflardan herhangi biri, diğer Akit Tarafça havacılık tesislerine ve hizmetlerine, mürettebata, hava aracına veya bunların işletilmesine ilişkin herhangi bir alanda benimsenmiş bulunan emniyet standartları ile ilgili olarak herhangi bir zamanda istişarelerde bulunmayı talep etme hakkına sahip olur. Bu istişareler, talep tarihinden itibaren otuz (30) gün içerisinde gerçekleştirilir.
2. Bu istişarelere müteakiben, Akit Taraflardan herhangi birinin diğer Akit Tarafın bu maddenin (1.) fıkrasında belirtilen hususlara ilişkin emniyet standartlarını en azından ilgili tarihte Sözleşme uyarınca belirlenen asgari standartlara eşit şekilde sağlamadığını ve uygulamadığını tespit etmesi halinde, sözü geçen Akit Taraf bu tespitlerini ve asgari ICAO standartlarına uygunluğun sağlanması için atılması gereken adımları diğer akit Tarafa bildirir ve diğer Akit Taraf da müştereken belirlenen süre içerisinde gereken düzeltici önlemleri alır. Diğer Akit Tarafın müştereken belirlenen süre içerisinde gerekli düzeltici önlemleri almaması, bu Anlaşma'nın 4. maddesinin (Yetkilendirmenin İptali veya Askıya Alınması) uygulanması için gerekçe teşkil eder.
3. Sözleşmenin 17. maddesinde öngörülen yükümlülüklerle bakılmaksızın, bir Akit Tarafın havayolu veya havayolları tarafından veya bu havayolu veya havayolları adına diğer Akit Taraf Devletin ülkesine incek veya ülkesinden kalkacak şekilde gerçekleştirilen uçuşlarda işletilen bir hava aracının diğer Akit Taraf Devletin ülkesinde bulunduğu sırada, olağandışı bir gecikmeye yol açmamak şartıyla denetime (bu maddede "rampa denetimi" olarak adlandırılacaktır) tabi tutulabileceği konusunda mutabık kalınmıştır. Bu denetim hava aracının içinde veya çevresinde, diğer Akit Tarafın yetkili temsilcileri tarafından yapılır. Ancak, Sözleşmenin 33. maddesinde sözü edilen yükümlülükler uyarınca, söz konusu denetimin amacı, Sözleşme temelinde oluşturulan ve halihazırda yürürlükte bulunan normlara uygun olarak hava aracının ve mürettebatın belgelerinin geçerliliği ile hava aracının ve teçhizatının görünürdeki durumunu kontrol etmek olur.
4. Bu şekilde icra edilen herhangi bir rampa denetimi ya da bir dizi rampa denetimi sırasında:
  - a) bir hava aracının veya bir hava aracının işletilmesinin, Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan asgari standartlara uygun olmadığı yönünde ciddi kaygıların oluşması, veya,
  - b) Sözleşme uyarınca belirlenmiş olan ve denetimin gerçekleştirildiği tarih itibarıyla yürürlükte bulunan emniyet standartlarının etkin bir şekilde sağlanamadığı ve uygulanamadığı hususunda ciddi kaygıların oluşması halinde

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

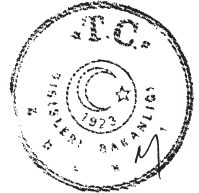
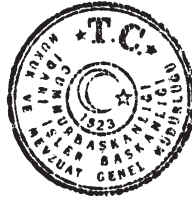
denetimi icra eden Akit Taraf Sözleşmenin 33. maddesine göre, ilgili hava aracının veya mürettebatın sertifika ve lisanslarının tanzimine veya geçerli kılınmasına veya hava aracının işletilmesine esas koşulların, Sözleşmeye göre belirlenen asgari standartlara eşit seviyede veya daha üst seviyede olmadığı sonucunu çıkarmakta serbest olur.

5. Bir Akit Tarafın havayolu veya havayolları tarafından işletilen bir hava aracına yukarıdaki (3.) fıkra uyarınca, rampa denetimi uygulanmasına söz konusu havayolunun temsilcisi tarafından müsaade edilmemesi durumunda, diğer Akit Taraf bu maddenin (4.) fıkrasında belirtilen ciddi kaygıların olduğu sonucuna varabilir ve söz konusu fıkrada belirtilen sonuçları çıkarabilir.
6. Herhangi bir Akit Tarafın, bir rampa denetimi sonucunda, bir veya bir dizi rampa denetiminin engellenmesi sonucunda, işlemler sonrasında ya da sair nedenlerle, havayolunun operasyonlarının emniyeti açısından derhal bir tedbir alınması gerektiği sonucuna varması durumunda, söz konusu Akit Taraf diğer Akit Tarafın havayolunun işletme yetkilerini derhal askıya alma veya tadil etme hakkına sahip olur.
7. Akit Taraflardan herhangi birinin bu maddenin (2.) veya (6.) fıkraları uyarınca aldığı tedbirler, bu tedbirin alınmasını gerektiren durumun ortadan kalkmasıyla sona erdirilir.

MADDE 15 HAVACILIK GÜVENLİĞİ

1. Uluslararası hukuk kapsamındaki hakları ve yükümlülükleri ile tutarlı olarak, Akit Taraflar, yasadışı müdahaleye karşı sivil havacılık güvenliğinin korunmasına yönelik olarak birbirlerine karşı sahip oldukları yükümlülüklerinin, uluslararası hava hizmetlerinin gerçekleştirilmesine yönelik temel ön koşul olan sivil hava araçlarının, bu hava araçlarının yolcularının ve mürettebatının emniyetinin temin edilmesi bakımından bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil ettiğini yeniden teyit etmektedirler. Akit Taraflar, uluslararası hukuka göre mevcut haklarının ve yükümlülüklerin genel niteliklerini kısıtlamaksızın, özellikle 14 Eylül 1963 tarihinde Tokyo'da imzalanan Hava araçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Sözleşme, 16 Aralık 1970 tarihinde Lahey'de imzalanan Hava araçlarının Yasadışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesine İlişkin Sözleşme, 23 Eylül 1971 tarihinde Montreal'de imzalanan Sivil Havacılık Güvenliğine Karşı İşlenen Suçların Önlenmesine İlişkin Sözleşme ve 24 Şubat 1988 tarihinde Montreal'de imzalanan Uluslararası Sivil Havacılığa Hizmet Veren Hava Limanlarında Yasadışı Şiddet Eylemlerinin Önlenmesine İlişkin Protokol, 1 Mart 1991'de Montreal'de imzalanan Plastik Patlayıcıların Teşhisi Amacıyla İşaretlenmesi Sözleşmesi veya Akit Tarafların bağlı kaldıkları sivil havacılık güvenliğine ilişkin diğer herhangi bir sözleşme hükümlerine uygun hareket ederler.

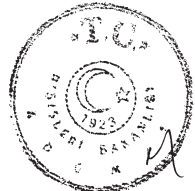
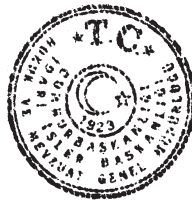
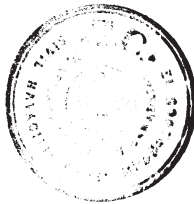

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

2. Akit Taraflar; sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesini, bu hava aracının, yolcularının ve mürettebatının, havalimanlarının ve hava seyrüsefer tesislerinin emniyetine karşı girişilebilecek diğer yasa dışı eylemleri önlemek ve sivil havacılığın güvenliğine ilişkin diğer tehditleri bertaraf etmek üzere, talep halinde birbirlerine gerekli her türlü yardımda bulunurlar.
3. Akit Taraflar karşılıklı ilişkilerinde, Akit Taraflara uygulanabilir olduğu ölçüde, ICAO tarafından tesis edilen ve Uluslararası Sivil Havacılık Hakkında Sözleşmenin Ekleri olarak ihdas edilen tüm havacılık güvenliği standartlarına ve tavsiye edilen uygulamalara uygun olarak hareket ederler. Akit Taraflar, kendi tescillerindeki hava aracı işletmecilerinin veya işyeri merkezi ya da daimi ikametgahı kendi ülkelerinde bulunan hava aracı işletmecilerinin ve ülkelerindeki havalimanı işletmecilerinin Akit Tarafları bağlayan bu tür havacılık güvenliği hükümlerine uygun hareket etmelerini sağlarlar. Bu bağlamda her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafa kendi ulusal düzenlemeleri ve uygulamaları ile yukarıda belirtilen Ek'lerdeki havacılık güvenlik standartları arasındaki farklılıkları bildirmelidir. Her bir Akit Taraf, herhangi bir zamanda diğer Akit Taraf ile bu tür farklılıkları müzakere etmek amacıyla, bu Anlaşma'nın 19. maddesinin 2. fıkrasının hükümleri doğrultusunda gerçekleştirilmek üzere acil istişare talebinde bulunabilir.
4. Akit Taraflar söz konusu hava aracı işletmecilerinin, diğer Akit Tarafın ülkesine giriş için, bu ülkeden çıkış için veya bu ülkede kalınan süre zarfında diğer Akit Tarafa, yukarıda yer alan (3.) fıkra da atıf yapılan havacılık güvenliği hükümlerine uymalarını istenebileceği hususunda mutabıktır. , Akit Taraflardan her biri, kendi ülkelerinde hava aracının güvenliğinin sağlanması, yolcuların, mürettebatın, el bagajlarının, bagajların, kargonun ve ikmal malzemelerinin yükleme ve boşaltma sırasında ve öncesinde kontrol edilmesi amacıyla yeterli tedbirlerin alınmasını ve etkin şekilde uygulanmasını sağlar. Akit Taraflardan her biri, belirli bir tehdidin bertaraf edilmesi amacıyla diğer Akit Tarafın makul ölçülerde özel güvenlik tedbirleri alınması yolunda yapacağı herhangi bir talebi olumlu şekilde dikkate alır.
5. Sivil hava aracının yasadışı yollarla ele geçirilmesi veya bu doğrultuda bir tehdidin vuku bulması veya hava aracına, hava aracının yolcularına ve mürettebatına, havalimanlarına veya hava seyrüsefer tesislerine yönelik diğer yasadışı müdahalelerin meydana gelmesi halinde Akit Taraflar, haberleşmede kolaylık sağlayarak ve bu tür bir olayın veya olay tehdidinin, insan hayatına yönelik riski asgari düzeyde tutacak şekilde, hızlı ve emniyetli bir şekilde sona erdirilmesini amaçlayan diğer uygun tedbirleri alarak birbirlerine yardımcı olurlar.
6. Her bir Akit Taraf, kalkışı, insan hayatının korunmasına ilişkin asli görevlerini yerine getirmek için gerekli olmadıkça, ilgili Devletin ülkesine iniş yapmış olan, yasadışı yollarla ele geçirilmiş veya diğer yasadışı müdahale eylemlerine maruz kalmış bir hava aracının, yerde kalmasını sağlamak üzere pratikte mümkün olan önlemleri alır. Pratikte mümkün olduğu takdirde bu tip önlemler karşılıklı istişare temelinde alınır.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

MADDE 16
UÇUŞ PROGRAMLARININ SUNULMASI

1. Her bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu (havayolları), her bir tarife dönemi için (yaz ve kış) mutabık kalınan hizmetlerin başlamasından en az otuz (30) gün önce diğer planladığı uçuş programlarını onay için Akit Tarafın Havacılık Otoritelerine sunar.
2. Akit Tarafın tayin edilen havayolunun onaylanmış uçuş programı dışında mutabık kalınan hizmetler doğrultusunda düzenlemek istediği ek seferler için, sözü geçen havayolu diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerinden önceden izin talep etmelidir. Bu tür talepler, Akit Tarafların ulusal kanunlarına ve düzenlemelerine uygun şekilde sunulur. Aynı usul yapılabilecek herhangi bir değişiklikte de uygulanır.

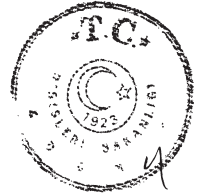
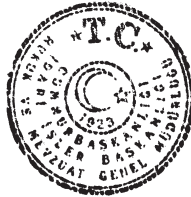
MADDE 17
İSTATİSTİKLER

Akit Tarafların her birinin tayin edilen havayolu, talep edilmesi halinde, diğer Akit Tarafın Havacılık Otoritelerine, ilk Akit Tarafın tayin edilen havayolları tarafından mutabık kalınan hizmetlerde sunulan kapasitenin değerlendirilmesi amacıyla makul ölçülerde gerekli olabilecek periyodik istatistiki raporlar veya sair istatistiki raporlar sunarlar. Bu raporlar söz konusu havayolunun mutabık kalınan hizmetler ile ilgili olarak taşımış olduğu trafik miktarını ve bu trafiğin başlangıç ve varış noktalarını belirlemek için gerekli tüm bilgileri içerir.

MADDE 18
ULUSAL KANUNLARIN VE DÜZENLEMELERİN UYGULANMASI

1. Bir Akit Tarafın uluslararası hava hizmetlerinde kullanılan bir hava aracının ülkesine girişi, kalışı veya ayrılışını ya da bu hava aracının kendi ülkesi dâhilinde işletilmesini veya seyrüseferini ya da uçuşlarını düzenleyen kanunları ve düzenlemeleri diğer Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayoluna da uygulanır.
2. Bir Akit Tarafın yolcu, mürettebat, bagajlar veya posta da dâhil olmak üzere kargonun ülkesine girişi, kalışı veya ayrılışıyla ilgili giriş, çıkış, gümrükleme, göç ve iltica, havacılık güvenliği, pasaport, gümrük, döviz, posta, sağlık ve karantina gibi formaliteleri düzenleyen kanunlarına ve düzenlemelerine, diğer Akit Tarafın tayin edilen havayolları tarafından taşınan yolcu, mürettebat, bagajlar, kargo ve posta tarafından veya onlar adına, bu ülkede bulundukları süre zarfında uyulur.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı v

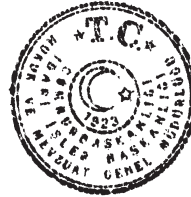
ASLI GİBİDİR

3. Her bir Akit Taraf, diğer Akit Tarafın talebi üzerine bu Anlaşmada atıfta bulunulan ilgili kanunların, düzenlemelerin ve prosedürlerin suretlerini karşı tarafa sunar.
4. Akit Taraflardan hiçbiri, kendi havayoluna veya herhangi bir diğer havayoluna, bu madde kapsamında atıfta bulunulmakta olan kanunların, düzenlemelerin ve idari gerekliliklerin uygulanmasında veya kendisinin kontrolü altındaki havalimanlarının, hava yollarının, hava trafik hizmetlerinin ve ilişkili kolaylıkların ve tesislerin kullanımında diğer Akit Tarafın tayin edilen havayoluna nazaran ayrıcalık ve öncelik tanımaz.

MADDE 19 İSTİŞARELER VE DEĞİŞİKLİKLER

1. Akit Tarafların Havacılık Otoriteleri, yakın işbirliği anlayışı içinde, zaman zaman bu Anlaşma'nın ve Eklerinin uygulanması, yorumlanması, tatbiki veya gerekli değişikliklerin yapılması konusunda birbirleriyle istişareler yürütürler.
2. Bir Akit Tarafın bu Anlaşma veya Ekleri üzerinde değişiklik yapmak amacıyla istişarede bulunmayı talep etmesi durumunda, Akit Taraflarca aksi yönde bir karar alınmadığı müddetçe bu istişareler Akit Taraflardan birinin, diğer Akit Tarafa yazılı olarak yapılan talebi tebellüğü ettiği tarihten itibaren en kısa sürede ve her hâl ve kârda en geç altmış (60) gün içerisinde başlar. Bu istişareler müzakere veya yazışma yoluyla gerçekleştirilir. Her bir Akit Taraf bu istişareler sırasında mantıklı ve ekonomik kararların alınabilmesini kolaylaştırmak amacıyla, tutumunu destekleyen ilgili gerekçeleri hazırlar ve sunar.
3. Akit Taraflardan herhangi birinin bu Anlaşma'nın herhangi bir hükmü üzerinde değişiklik yapılmasını talep etmesi halinde, söz konusu değişiklik Akit Tarafların anayasal prosedürlerinin tamamlandığını bildirmelerinden sonra yürürlüğe girer.
4. Ek'ler üzerindeki değişiklikler Akit Tarafların Havacılık Otoritelerinin kendi aralarında doğrudan anlaşmasıyla da yapılabilir. Değişiklikler geçici olarak karşılıklı mutabakata varıldığı tarihten itibaren uygulanmaya başlanır ve diplomatik nota teatisi ile teyit edilmesinden sonra yürürlüğe girer.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

MADDE 20
İHTİLAFLARIN ÇÖZÜMÜ

1. Bu Anlaşma'nın yorumlanmasında veya uygulanmasında Akit taraflar arasında herhangi bir uyuşmazlık çıkması durumunda, Akit Taraflar öncelikle uyuşmazlıklarını her iki Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri arasında müzakere yoluyla çözmeye çaba gösterirler.
2. Söz konusu Havacılık Otoritelerinin müzakereler yoluyla çözüme ulaşamamaları halinde, uyuşmazlık diplomatik kanallar yoluyla çözüme kavuşturulur.

MADDE 21
TESCİL

Bu Anlaşma, bu Anlaşma'da yapılabilecek tüm değişiklikler Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü nezdinde tescil ettirilir.

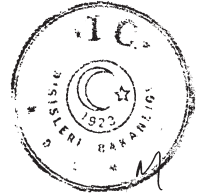
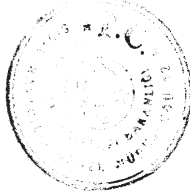
MADDE 22
ÇOK TARAFLI ANLAŞMALAR

Her iki Akit Tarafın da hava ulaştırmasına dair çok taraflı bir sözleşme veya anlaşmaya taraf olmaları halinde, bu Anlaşma söz konusu sözleşme veya anlaşmanın hükümlerine uyum sağlayacak şekilde değiştirilir.

MADDE 23
BAŞLIKLAR

Madde başlıkları bu Anlaşma'ya sadece müracaat ve kolaylık amacıyla konulmuştur ve hiçbir surette bu Anlaşma'nın amaç ve kapsamının sınırını çizmez, kısıtlamaz veya tanımlamaz.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaşım Daire Başkanı

ASLI GİBİDİR

MADDE 24
GEÇERLİLİK VE SONA ERME

Akit Taraflardan herhangi biri her an diğer Akit Tarafa bu Anlaşma'yı feshetmek istediğini yazılı olarak bildirebilir; bu bildirim eşzamanlı olarak Uluslararası Sivil Havacılık Örgütüne de ulaştırılır.

Bu durumda, sona erme bildirimi, karşılıklı mutabakatla süre bitiminden önce geri çekilmediği takdirde, bu Anlaşma sona erme bildiriminin diğer Akit Tarafa tebellüğ edildiği tarihten 12 (on iki) ay sonra sona erer. Diğer Akit Tarafın bildirimi tesellüm ettiğini teyit etmemesi durumunda, bu bildirimin, ICAO'nun bildirimi tesellüm ettiği tarihten 14 (on dört) iş günü sonra tesellüm edilmiş olduğu kabul edilir.

MADDE 25
YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

Bu Anlaşma, Akit Tarafların, uluslararası anlaşmaların akdedilmesine ve yürürlüğe girişine ilişkin olarak kendilerinin yasal formalitelerinin yerine getirildiğini birbirlerine diplomatik kanallar vasıtasıyla yazılı olarak bildirdikleri tarihte yürürlüğe girer.

Yukarıdaki hususlar muvacehesinde, aşağıda imzaları bulunan ve kendi Hükümetleri tarafından usulüne uygun olarak yetkili kılınmış taraflar yirmi beş (25) madde ve iki (2) Ekten oluşan bu Anlaşma'yı imzalamış ve mühürlemişlerdir.

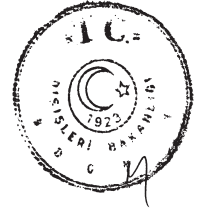
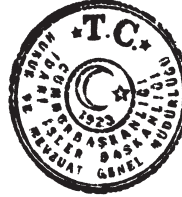
2021 yılının Eylül ayının 2. gününde İstanbul'da, her bir metin birbirine eşdeğer olmak üzere, Türkçe ve İngilizce dillerinde iki eş nüsha halinde düzenlenmiştir. Yürütmeye, yorumlamaya veya uygulamaya herhangi bir farklılığın oluşması halinde, İngilizce metin hakim gelir ve geçerli olur.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Adil KARAİSMALOĞLU
Ulaştırma ve Altyapı Bakanı

MALDİVLER CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

Aishath NAHULA
Ulaştırma ve Sivil Havacılık Bakanı

ASLI GİBİDİR

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

EK I
HAT ÇİZELGESİ

1. Türkiye Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolları her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olur:

Hareket Noktası	Ara Noktalar*	Varış Noktası	İleri Noktalar*
Türkiye'deki Noktalar	Herhangi bir Nokta	Maldivler'deki Noktalar	Kolombo ve Daha sonra belirlenecek noktalar

2. Maldivler Cumhuriyeti tarafından tayin edilen havayolları her iki yönde aşağıda belirtilen hava hizmetlerini işletme hakkına sahip olur:

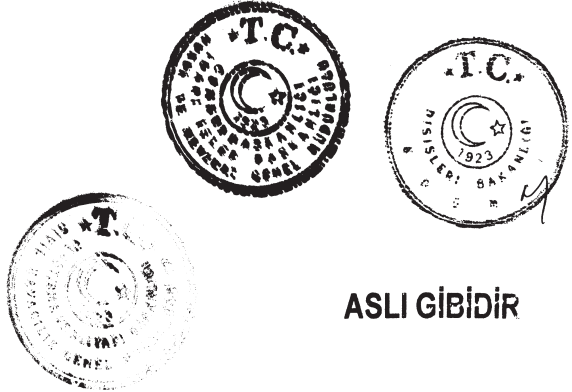
Hareket Noktası	Ara Noktalar*	Varış Noktası	İleri Noktalar*
Maldivler'deki Noktalar	Herhangi bir Nokta	Türkiye'deki Noktalar	Herhangi bir Nokta

Notlar:

(*) Yukarıdaki hatlar arasındaki ara noktalar ve ileri noktalar ile tayin edilen havayolları tarafından bu noktalar arasında kullanılabilecek 5. trafik hakları her iki Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri arasında yazışmalar veya toplantılar vasıtasıyla müştereken belirlenir.

(*) İlgili güzergâhtaki hizmetlerin başlangıç ve bitiş noktasının, havayolunu tayin eden Akit Tarafın ülkesi içinde bulunması koşuluyla, tayin edilmiş havayolu (havayolları), tamamen kendi takdirinde olmak kaydıyla, herhangi bir uçuşta ya da hiç bir uçuşta ara noktaları ve ileri noktaları kullanmayabilir.

Sedat GÜNEŞ
Hava Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

EK II
KOD PAYLAŞIMI

Her bir Akit Tarafın tayin etmiş olduğu havayolu (havayolları);

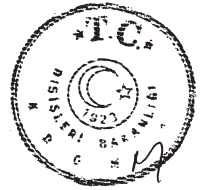
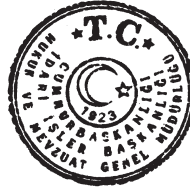
- a) aynı Akit Tarafın herhangi bir havayolu veya havayolları;
- b) diğer Akit Tarafın herhangi bir havayolu veya havayolları;
- c) üçüncü bir ülkenin havayolu veya havayolları;

ile, söz konusu tüm havayollarının uygun hat ve trafik haklarına sahip olmaları ve satılan her bilet için, alıcıyı satış noktasında hizmetin hangi kısmında hangi havayolunun görev yapacağı konusunda bilgilendirmeleri koşuluyla, bloke yer angajmanı, kod paylaşımı veya diğer ticari uygulamalar gibi pazarlama uygulamalarına katılabilir.

Üçüncü Taraf Kod Paylaşımı düzenlemeleri için, bu düzenlemeler içinde yer alan tüm havayolları her iki Akit Tarafın Havacılık Otoritelerinin onayına tabi olur. Üçüncü bir ülkeye veya üçüncü bir ülkeden gerçekleştirilecek seferlere ilişkin olarak, ilgili üçüncü tarafın, diğer Akit Tarafın havayolları ile diğer havayolları arasında benzer düzenlemeler yapılmasına izin vermediği durumlarda ilgili Akit Tarafın Havacılık Otoriteleri bu tür düzenlemeleri kabul etmeme hakkına sahiptir.

Kod Paylaşımı hizmetlerinin pazarlamacı havayolunun frekans hakkından sayılmayacağı hususu her iki Akit Tarafın ortak anlayışıdır.

Sedat GÜNEŞ
MİHVA Ulaştırma Daire Başkanı V.

ASLI GİBİDİR

TBMM Basımevi - 2023